

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

2017 m. II ketvirtis

Ekonomikos patarėjas
Jonas Vadapalas
El. p. Jonas.vadapalas@lpk.lt
Tel. +370 6 921 66 05

Lietuvos pramonininkų konfederacija (LPK) kiekvieną metų ketvirtį rengia ir pristato Pramonės Lūkesčių Indeksą (PLI) – apklausos pagrindu paruoštą aukščiausio lygio Lietuvos vadovų nuomonių ir prognozių analizę. Šis indikatorius leidžia apibendrinti asmenų, turinčių įtaką ne tik jų vadovaujamų įmonių rezultatams, bet ir visos šalies ekonomikos būsenai, įžvalgoms bei prognozėms. Atliekant tyrimą buvo apklausti 120 didžiausių Lietuvos įmonių vadovai iš visų pagrindinių apdirbamosios pramonės sektorių.

Priklausomai nuo apklaustų vadovų pateiktų atsakymų, galutinė PLI išraiška gali svyruoti nuo 0 iki 100 punktų:

Indekso skaitinė reikšmė	Paaiškinimas
PLI = 100	Labai pozityvios nuotaikos, numatomas užtikrintas augimas
100 > PLI > 50	Vyrauja teigiamos nuotaikos, bus jaučiamas nuosaikus augimas
PLI = 50	Neaiškios nuotaikos, o ateities perspektyvos vertinamos atsargiai ir neužtikrintai
50 > PLI < 0	Įsivyravo neigiamos ir neužtikrintos nuotaikos, jaučiamas nuosaikus kritimas
PLI = 0	Matomas aiškus nuosmukio laikotarpis

Turinys

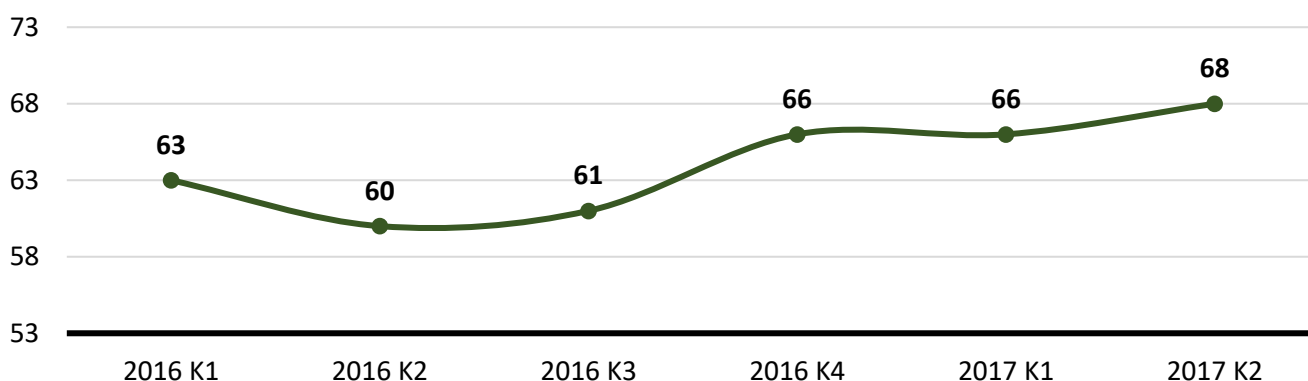
PRAMONĖS LŪKESČIAI 2017, II KETVIRTIS	4
BENDRAS INDEKSAS.....	4
MAISTO IR GĖRIMŲ PRAMONĖ	6
TEKSTILĖS IR DRABUŽIŲ PRAMONĖ.....	8
MEDIENOS IR BALDŲ PRAMONĖ	9
METALŲ, MAŠINŲ IR ĮRENGINIŲ PRAMONĖ	10
CHEMIJOS PRAMONĖ	11
ELEKTRONIKOS PRAMONĖ.....	12
PAPILDOMI KLAUSIMAI	13
AUGANTIS SUSIDOMĖJIMAS INOVACIJOMIS.....	13
MODERNIZACIJĄ SKATINANČIOS PRIEMONĖS	14

PRAMONĖS LŪKESČIAI 2017, II KETVIRTIS

BENDRAS INDEKSAS

2017 m. II ketvirtį pramonininkų nuotaikos išlieka optimistinės. Plėtros tikimasi visuose pagrindiniuose apdirbamosios pramonės sektoriuose – tai rodo naujausi Pramonės lūkesčių indekso (PLI) duomenys. Tam teigiamas įtakos turi gerėjančios eksporto nuotaikos ir teigiamas vidaus paklausos vertinimas. Didžiausia problema ir toliau išlieka kvalifikuotos ir nekvalifikuotos darbo jėgos trūkumas.

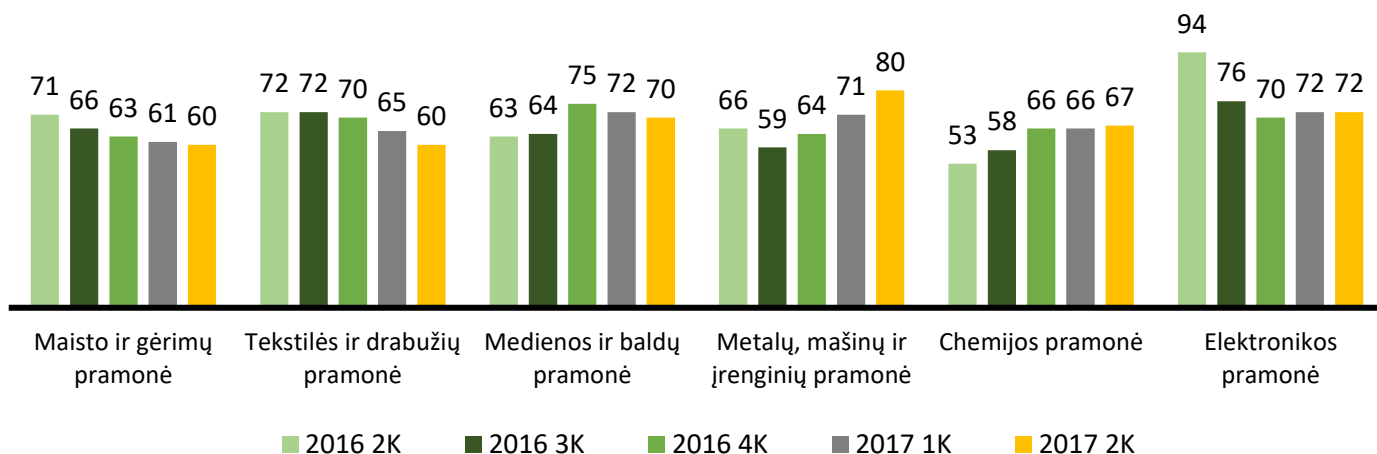
BENDRAS APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

2017 m. II-ąjį ketvirtį PLI rodo sąlyginai teigiamas pramonininkų nuotaikas – bendras indekso įvertis išlieka pozityvus ir siekia 68 punktus. Tai liudija apie nuosaikų šalies pramonės augimą. Optimistinės nuotaikos pastebimos visuose apdirbamosios pramonės sektoriuose. Apklausos duomenimis, didžiausias užtikrintumas, o taip pat ir sparčiausias augimas antrąjį šių metų ketvirtį bus matomas elektronikos, mašinų ir įrenginių, medienos ir baldų

pramonės sektoriuose. Nuosaikesnis augimas, bet taip pat teigiamas - chemijos, maisto ir gėrimų, tekstilės ir drabužių sektoriuose. Lyginant su 2016 m. pabaiga, pramonininkų lūkesčiai pakilo 2 punktais ir net 8 punktais, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Tai tik patvirtina vyraujančias teigiamas nuotaikas Lietuvoje, kurias galima sieti su cikliniu atsigavimu visoje euro zonoje ir mažesniu neužtikrintumu tarptautinėse rinkose.

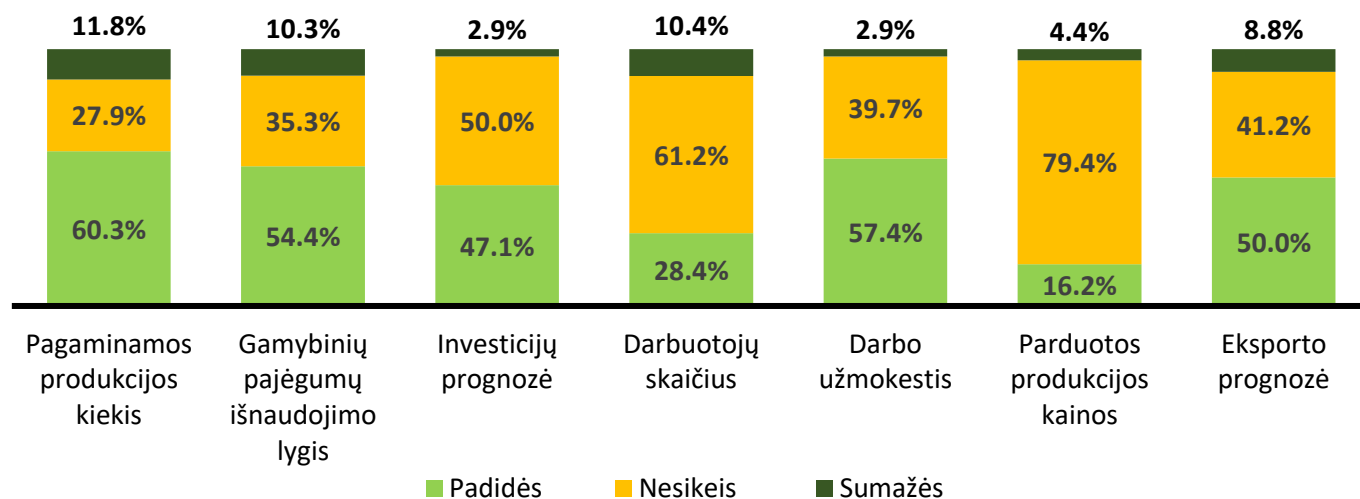
APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS SEKTORIŲ LŪKESČIŲ INDEKSAS

Remiantis atliktos apklausos duomenimis, daugiau nei 60 proc. visų apklausoje dalyvavusių pramonės įmonių vadovų tikisi padidinti pagaminamos produkcijos kiekį, o dar beveik 28 proc. išlaikyti tokį patį lygį kaip ir anksčiau. Jų teigimu, tikėtis tokių rezultatų pirmiausia leidžia didesnis stabilumas užsienio rinkose. Šias nuotaikas atspindi ir eksporto prognozės - net 50 proc. vadovų tikisi didinti eksporto apimtį. Tam didžiausią įtaką turi metalų, mašinų ir įrenginių, maisto ir gėrimų

pramonės lūkesčiai. 2016 m. buvo sėkmingi vykdant naujų rinkų paiešką ir įsitvirtinant naujose rinkose – tai rodo ir didėjantis pramonės produkcijos eksportas į JAV, Norvegiją, Švediją ir Kiniją. Pirmaisiais šių metų mėnesiais Lietuvos eksportuotojai ir toliau sėkmingai didina pardavimų apimtį išorės rinkose. Tikimasi, kad įsitvirtinant naujose užsienio rinkose didės eksportuojamų prekių apimtys ir palaipsniui augs parduodamos produkcijos kaina.

PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į INDEKSO KLAUSIMUS PASISKIRTSTYMAS | PROC.

Žvelgiant į įmonių investicijų prognozę, antrąjį šių metų ketvirtį daugiau nei 47 proc. įmonių vadovų tikisi didinti investicijas. Daugiausiai investicijų bus nukreipta į įmonių modernizaciją ir gamybinių pajėgumų, kurie šiuo metu pramonės sektoriuje jau viršija 77 proc., didinimą. 54 proc. respondentų teigė, kad tikisi turimų gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygio augimo. Vis dėlto gamybos modernizavimas yra neišvengiamas ir dėl poreikio kelti našumo lygį sparčiai kylančio darbo užmokesčio kontekste.

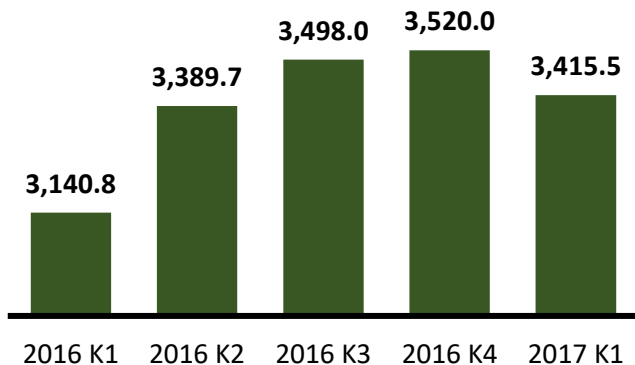
Sparčiai augant atlyginimams, Lietuva greitai nebebus pajėgi vien pigia darbo jėga konkuruoti tarptautinėse rinkose. 57 proc. apklaustųjų vadovų nurodė, kad

antrąjį šių metų ketvirtį prognozuoja tolimesnį vidutinio darbo užmokesčio augimą, o daugiausia tokių prognozių pateikė elektronikos, metalų, mašinų ir įrenginių pramonės gamintojai.

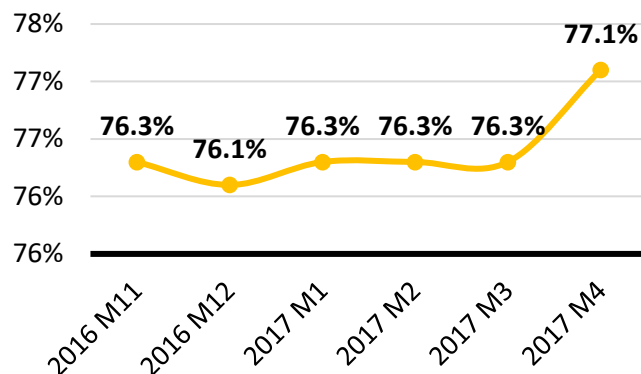
Didžiausia įtampa ir toliau išlieka darbo rinkoje. Apklausos duomenimis, 61 proc. apklaustųjų tikisi išlaikyti panašų darbuotojų skaičių. Pabrėžiama, kad net ir norint priimti naujų darbuotojų šiuo metu yra labai sunku rasti specialistų. Virš 70 proc. respondentų teigė šiuo metu susiduriantys su darbuotojų stygiu, ieškant tiek kvalifikuotos, tiek nekvalifikuotos darbo jėgos. Artimiausiu metu darbuotojų trūkumas ir toliau išliks didele problema, planuojant įmonių plėtrą.

PAGRINDINIAI APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS MAKROEKONOMINIAI RODIKLIAI

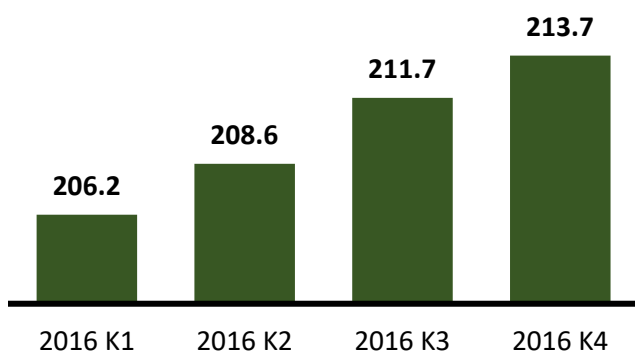
APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS PRODUKCIJA (BE RAFINUOTŲ NAFTOS PRODUKTŲ) | MLN. EUR

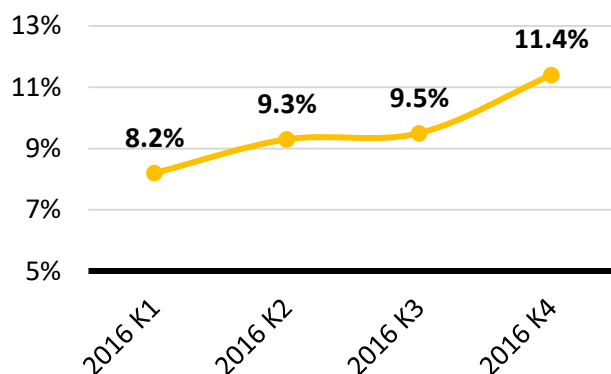
PRAMONĖS GAMYBINIŲ PAJĖGUMŲ PANAUDOJIMO LYGIS | PROC.

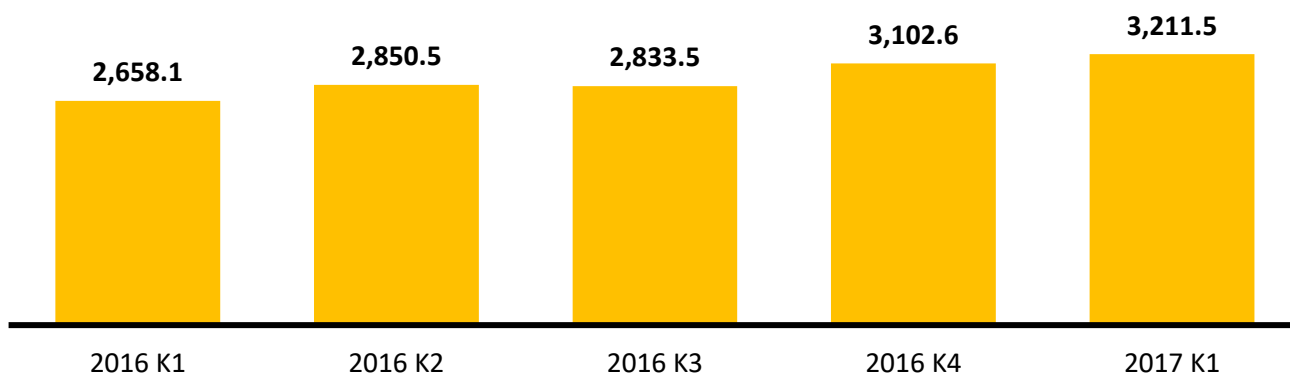
UŽIMTUMAS APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS SEKTORIJE | TŪKST. ASMENŲ

VIENOS DIRBTOS VALANDOS DARBO SAŪNAUDŲ POKYTIS | PROC.

APDIRBAMOSIOS PRAMONĖS LIETUVIŠKŲ PREKIŲ EKSPORTAS | MLN. EUR

Šaltinis - Lietuvos Statistikos departamentas, 2017

MAISTO IR GĖRIMŲ PRAMONĖ

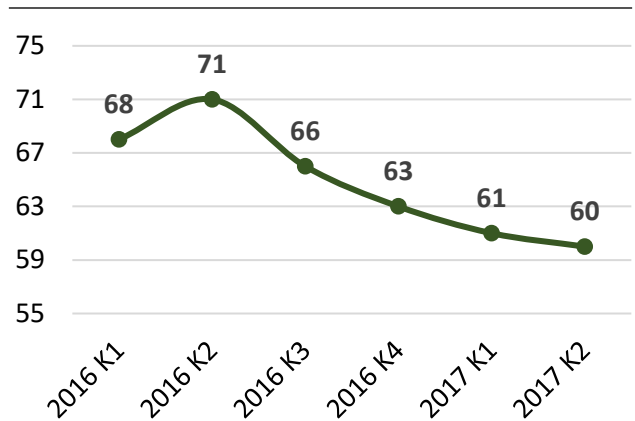
Nors maisto ir gėrimų pramonės indeksas rodo mažėjimo tendenciją, tačiau jis vis dar siekia 60 punktų. Tai atspindi optimistines nuotakas sektoriuje, kuomet dauguma maisto ir gėrimų gamybos įmonių vadovų tikisi plėtros.

Šių metų antrąjį ketvirtį šalies maisto pramonės lūkesčių indeksas siekia 60 punktų ir vis dar viršija „kritinę“ 50 punktų ribą. Palankius maisto pramonės atstovų lūkesčius ateinančiam šių metų ketvirčiui lėmė geri pagamintos produkcijos kiekio ir gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygio rodikliai.

46 proc. apklaustųjų maisto pramonės įmonių vadovų antrąjį šių metų ketvirtį planuoja pagamintos produkcijos ir naujų užsakymų augimą. Savo ruožtu, teigiami pagamintos produkcijos ir užsakymų apimčių pokyčiai skatins minėtą maisto pramonės įmonių vadovų dalį didinti savo gamybinių pajėgumų apkrovimą.

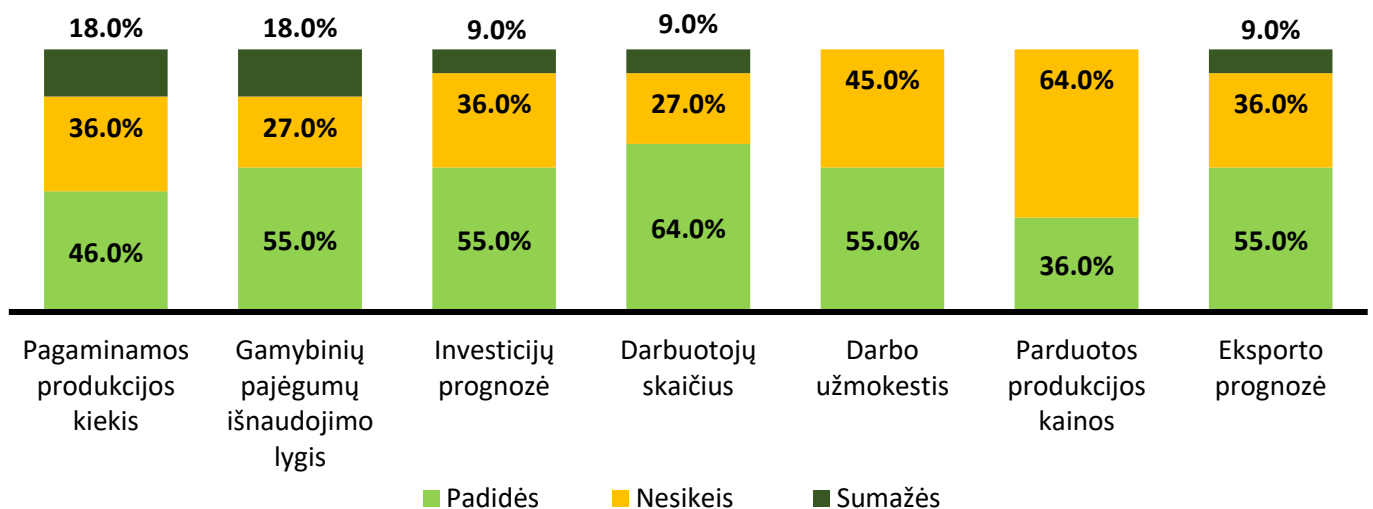
Nors 64 proc. respondentų ketina didinti darbuotojų skaičių savo įmonėse, tačiau susiklosčiusią padėtį darbo rinkoje pramonininkai įvardina kaip labai rizikingą. Esamas kvalifikuotų darbuotojų trūkumas kelia darbo kaštus sparčiausiai nuo prieškrizinių laikų. 55 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių vadovų ir toliau prognozuoja atlyginimų augimą, siekiant pritraukti reikiamus darbuotojus arba motyvuojant kitose srityse dirbančius asmenis persikvalifikuoti, tokiu būdu užpildant laisvas darbo vietas.

MAISTO IR GĖRIMŲ PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

Atkreiptinas dėmesys, kad 55 proc. respondentų tikisi didinti eksporto apimtį. Tai gera žinia Lietuvos ūkiui, patvirtinanti, kad maisto pramonės gamintojai sėkmingai įsitvirtina naujose - JAV, Kinijos ar Skandinavijos - rinkose. Tai liudija ir 2016 metais ženkliai išaugęs lietuviškų produktų eksporta į šias rinkas. Tikintis eksporto ir gamybinių pajėgumų augimo, 55 proc. respondentų ruošiasi didinti investicijas ir daugiausia į gamybos modernizavimą.

MAISTO IR GĖRIMŲ PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į INDEKSO KLAUSIMUS PASISKIRSTYMAS | PROC.

TEKSTILĖS IR DRABUŽIŲ PRAMONĖ

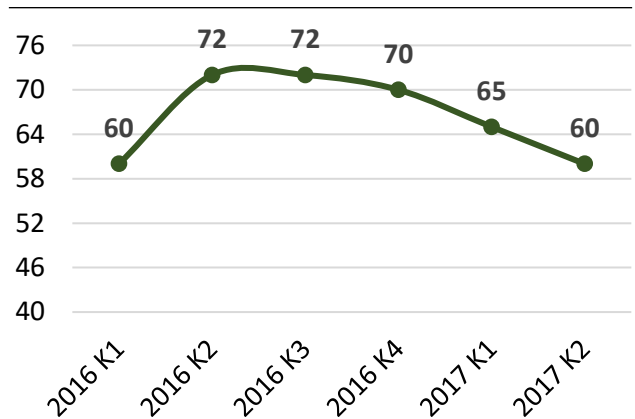
Tekstilės ir drabužių pramonės indeksas taip pat išlaiko mažėjimo tendenciją ir siekia 60 punktų. Kaip ir maisto pramonės sektoriuje, tai rodo sąlyginai optimistines nuotaikas ir nuosmukio artimiausiu metu šiame sektoriuje tikėtis nereikėtų.

Šalies tekstilės ir drabužių pramonės lūkesčių indeksas antrąjį šių metų ketvirtį siekia 60 punktų ir vis dar ženkliai viršija „kritinę“ 50 punktų ribą. Pozityvius tekstilės pramonės atstovų lūkesčius ateinančiam šių metų ketvirčiui lėmė aukšti pagamintos produkcijos kiekio ir gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygio rodikliai.

Net 57 proc. apklaustųjų tekstilės pramonės įmonių vadovų antrąjį ketvirtį planuoja pagamintos produkcijos ir naujų užsakymų augimą. Teigiami užsakymų lygio pokyčiai skatins šio sektoriaus pramonės įmones didinti savo gamybinių pajėgumų apkrovimą – apie tai kalba 57 proc. respondentų.

Nors 72 proc. šio sektoriaus atstovų tikisi didinti darbuotojų skaičių savo įmonėje, tačiau ir šiame sektoriuje susiduriama su žmogiškųjų išteklių trūkumu. Dėl kvalifikuotų darbuotojų trūkumo net 71 proc. apklaustųjų ir toliau prognozuoja vidutinio atlyginimo augimą, siekiant pritraukti reikiamus darbuotojus arba motyvuoti kitose srityse dirbančius asmenis persikvalifikuoti, tokiu būdu užpildant laisvas darbo vietas.

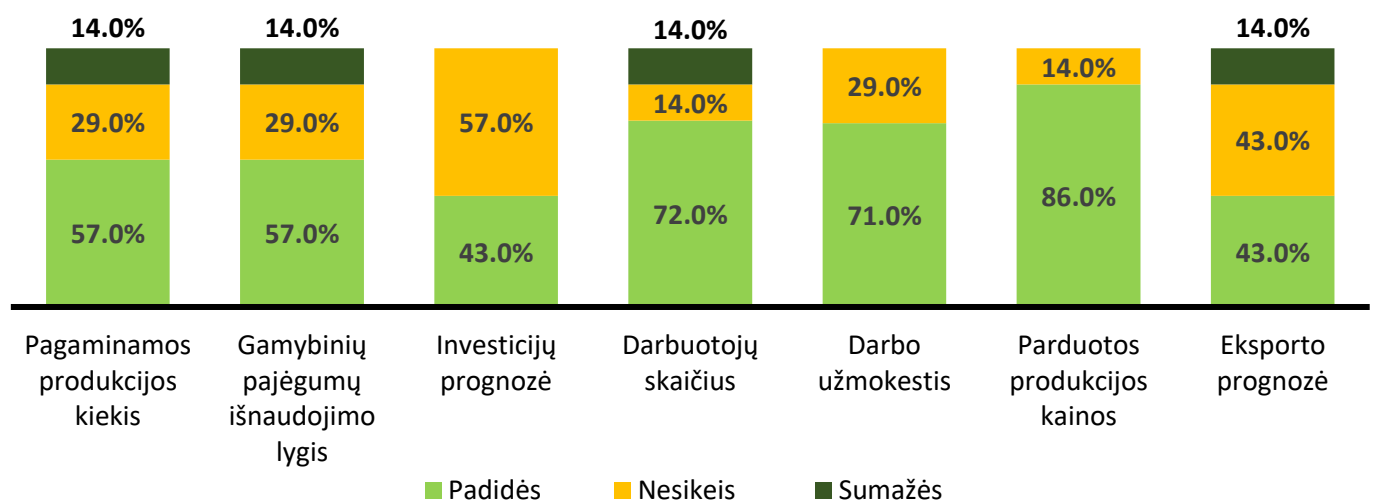
TEKSTILĖS IR DRABUŽIŲ PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

Atkreiptinas dėmesys, kad, tikintis tolimesnio spartaus atlyginimų augimo, net 86 proc. tekstilės įmonių vadovų prognozuoja parduotos produkcijos kainų didėjimą. Tokie lūkesčiai prisidėtų ir prie toliau augančios infliacijos Lietuvoje.

Nors didelė dalis respondentų – 57 proc. - tikisi didinti pagaminamos produkcijos apimtį ir gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygį, tačiau net 43 proc. tekstilės įmonių vadovų neprognozuoja didesnių pajamų iš eksporto.

TEKSTILĖS IR DRABUŽIŲ PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į INDEKSO KLAUSIMUS PASISKIRSTYMAS | PROC.

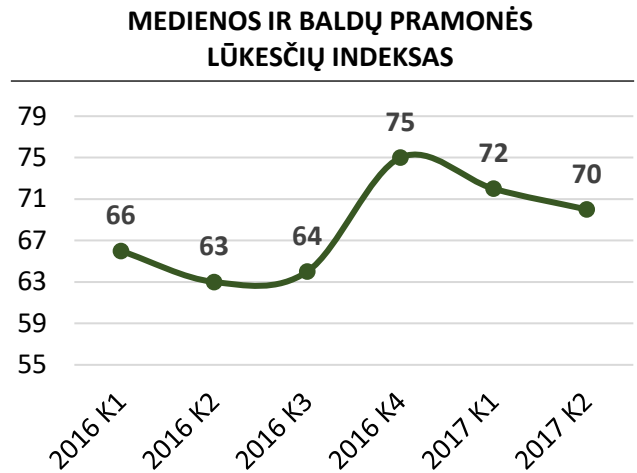
MEDIENOS IR BALDŲ PRAMONĖ

Medienos ir baldų pramonės indeksas išlieka aukštame lygyje ir siekia 70 punktų. Tai atspindi optimistines nuotakas sektoriuje, kuomet dauguma medienos ir baldų gamybos įmonių tikisi pajamų augimo.

Šių metų antrąjį ketvirtį šalies medienos ir baldų pramonės lūkesčių indeksas siekia 70 punktų ir ženkliai viršija „kritinę“ 50 punktų ribą. Itin pozityvius baldų pramonės atstovų lūkesčius ateinančiam šių metų ketvirčiui lėmė aukšti pagaminamos produkcijos kiekio prognozuojami rodikliai.

Net 60 proc. apklaustųjų medienos ir baldų pramonės įmonių atstovų antrąjį ketvirtį planuoja pagaminamos produkcijos kiekio augimą. Tokie rezultatai yra siejami ir su sėkmingai atrandamomis naujomis rinkomis. 50 proc. respondentų prognozuoja eksporto apimčių didėjimą, o 40 proc. tikisi išlaikyti ne mažesnę eksporto lygį negu šių metų pradžioje.

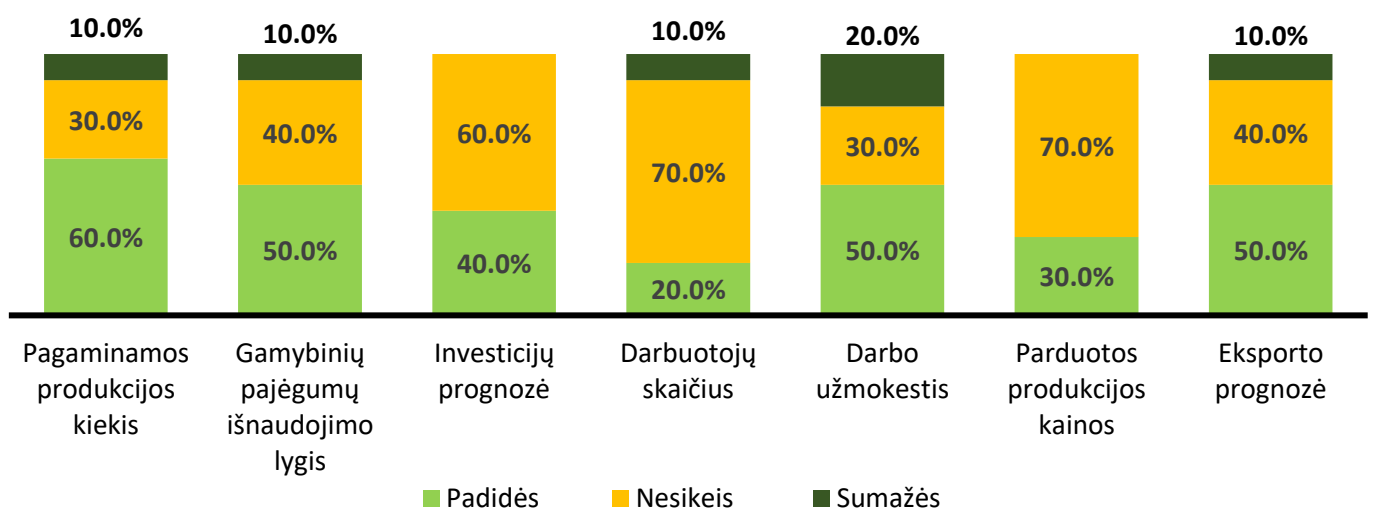
Kaip ir visuose apdirbamosios pramonės sektoriuose, taip ir medienos ir baldų pramonėje yra matomas kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Tik 20 proc. įmonių tikisi didinti darbuotojų skaičių, o 70 proc. – išlaikyti esamą lygį. Tokius pesimistinius įmonių vertinimus sąlygoje dvi priežastys: pirma, įmonių su dideliu darbuotojų skaičiumi veiklą apsunkina sparčiausiais tempais nuo prieškrizinių laikų didėjantys darbo kaštai. Juolab, kad 50 proc. įmonių vadovų prognozuoja, kad atlyginimai antrąjį šių

metų ketvirtį ir toliau augs. Antra, vis dar yra jaučiamas didelis kvalifikuotos ir nekvalifikuotos darbo jėgos stygius. Ypatingai su šia problema susiduria regionuose įsikūrusios įmonės.

Net ir susidurdamos su darbuotojų stygiumi medienos ir baldų pramonės įmonės ženkliai didinti investicijų į modernizaciją neskuba. Nors 40 proc. įmonių ir planuoja didinti investicijas, tačiau didžioji dalis (60 proc.) planuoja išlaikyti investicijas nepakitusias.

MEDIENOS IR BALDŲ PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į INDEKSO KLAUSIMUS PASISKIRSTYMAS | PROC.

METALŲ, MAŠINŲ IR ĮRENGINIŲ PRAMONĖ

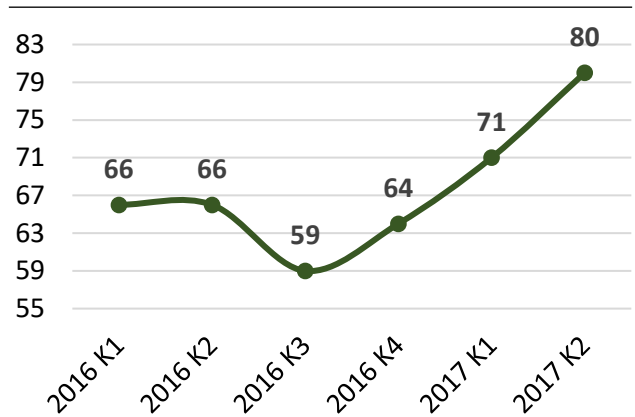
Metалų, mašinų ir įrenginių pramonės indeksas auga trečią periodą iš eilės ir siekia 80 punktų. Tai didžiausias rodiklis iš visų apdirbamosios pramonės sektorių.

Šalies metalo, mašinų ir įrenginių pramonės lūkesčių indeksas siekia 80 punktų ir ženkliai lenkia 2016 m. antrojo ketvirčio rodiklius. Itin optimiškas sektoriaus atstovų nuotaikas ateinančiam šių metų ketvirčiui lėmė prognozuojamas pagamintos produkcijos kiekio ir gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygio rodikliai.

Atlikta įmonių lūkesčių apklausa rodo, kad 2017 m. antrąjį ketvirtį metalų, mašinų ir įrenginių gamybos įmonės vertina itin optimistiškai ir toliau planuoja ne tik eksporto, bet ir bendrą pajamų augimą. Net 75 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių planuoja pardavimo pajamų augimą, o 60 proc. - augimą eksporto rinkose. Tai optimistiškiausios prognozės, lyginant su kitų apklausoje dalyvavusių apdirbamosios pramonės sektorių atstovų lūkesčiais.

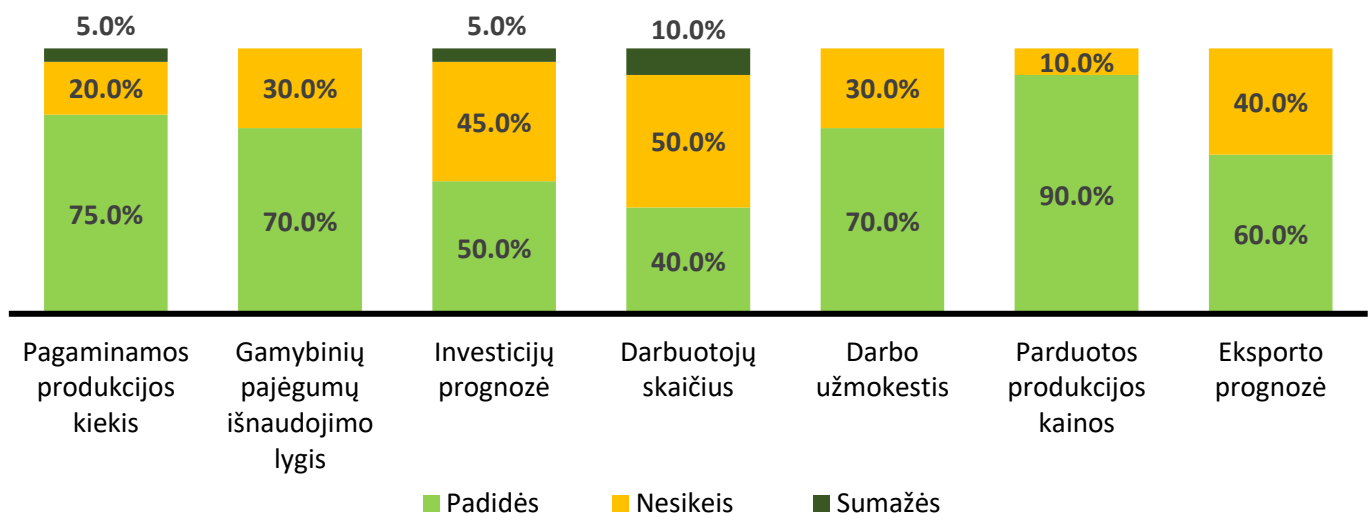
Augančias pajamas įmonės planuoja investuoti į naujų darbuotojų samdymą ir atlyginimų kėlimą: daugiau darbuotojų planuoja samdyti 40 proc. įmonių, o didinti vidutinį darbo užmokestį – net 70 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių.

METALŲ, MAŠINŲ IR ĮRENGINIŲ PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

Didžioji dalis (90 proc.) metalų, mašinų ir įrenginių pramonės įmonių, dalyvavusių apklausoje, tikisi parduodamos produkcijos kainų augimo. Tokias nuotaikas įtakoja sparčiai augantys atlyginimai. Tokie lūkesčiai prisidėtų prie ir toliau augančios infliacijos Lietuvoje.

METALŲ, MAŠINŲ IR ĮRENGINIŲ PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į KLAUSIMUS PASISKIRSTYMAS | PROC.

CHEMIJOS PRAMONĖ

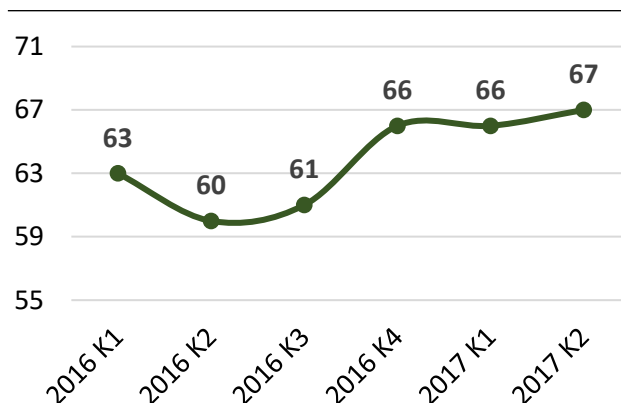
Chemijos pramonės indeksas išlieka stabilus ir šiuo metu siekia 67 punktus. Tai atspindi optimistines nuotaikas sektoriuje, kuomet dauguma chemijos produktų gamybos įmonių vadovų tikisi plėtros.

Šalies chemijos pramonės lūkesčių indeksas šių metų antrąjį ketvirtį neženkliai ūgtelėjo ir siekia 67 punktus. Tai 7 punktais daugiau nei parėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Palankius chemijos pramonės atstovų lūkesčius ateinančiam šių metų ketvirčiui lėmė geri pagamintos produkcijos ir naujų užsakymų apimčių rodikliai.

54 proc. apklaustųjų chemijos pramonės įmonių vadovų antrąjį šių metų ketvirtį planuoja pagaminamos produkcijos ir naujų užsakymų didėjimą. Bet tik 38 proc. respondentų planuoja augimą eksporto rinkose, o 54 proc. tikisi išlaikyti esamas dideles eksporto apimtis. Atkreiptinas dėmesys, kad chemijos pramonės gamybinių pajėgumų panaudojimo lygis yra vienas aukščiausių tarp visų apdirbamosios pramonės sektorių. Tai atsispindi ir apklausoje – tik 39 proc. vadovų tikisi padidinti gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygį.

38 proc. apklaustųjų prognozuoja didesnes investicijas, kurias planuoja nukreipti į atlyginimų kėlimą. Darbo užmokestį antrąjį šių metų ketvirtį planuoja kelti 31 proc. įmonių. Kadangi tik 23 proc. įmonių tikisi didinti darbuotojų skaičių, prognozuotina,

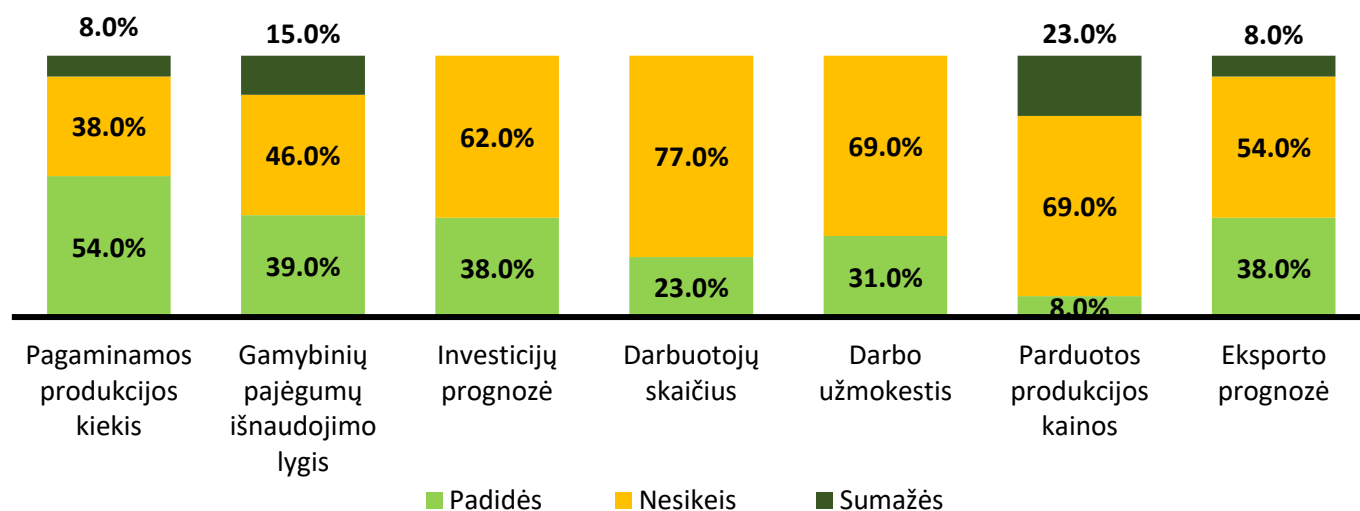
CHEMIJOS PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

kad dalis augančių investicijų bus nukreipta ir į našumo didinimą.

Chemijos pramonės įmonėms tikintis išlaikyti esamą darbuotojų skaičių, ženkliai nekeliant atlyginimų, prognozuojamas ir parduotos produkcijos kainų stabilumas - 69 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių tikisi išlaikyti nepakitusias pagaminamos produkcijos kainas.

CHEMIJOS PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į INDEKSO KLAUSIMUS PASISKIRSTYMAS | PROC.

ELEKTRONIKOS PRAMONĖ

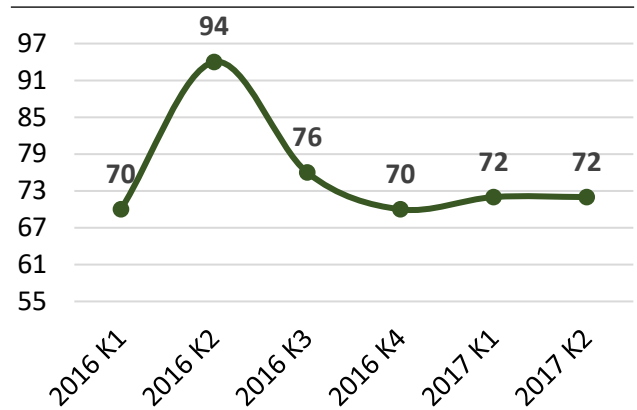
Elektronikos pramonės indeksas išlieka stabilus ir viršydamas 70 punktų atspindi išliekančias optimistines nuotakas šiame sektoriuje. Nuosmukio artimiausiu metu sektoriuje tikėtis nereikėtų.

Šių metų antrąjį ketvirtį šalies elektronikos pramonės lūkesčių indeksas siekia 72 punktus ir viršija „kritinę“ 50 punktų ribą. Pozityvius elektronikos pramonės atstovų lūkesčius ateinančiam šių metų ketvirčiui lėmė sąlyginai teigiamos pagaminamos produkcijos kiekio ir darbuotojų skaičiaus augimo perspektyvos.

Įmonių lūkesčių apklausa rodo, kad 2017 m. antrąjį ketvirtį elektronikos pramonės įmonės vertina kiek dviprasmiškai: 57 proc. ir toliau planuoja bendrą pajamų augimą, o 29 proc. tikisi išlaikyti esamą lygį. Tokiam įverčiui didelės įtakos turi jau ir taip aukštas gamybinių pajėgumų išnaudojimo lygis. 43 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių tikisi gamybinių pajėgumų išnaudojimo didėjimo, o dar tiek pat - išlaikyti esamą lygį.

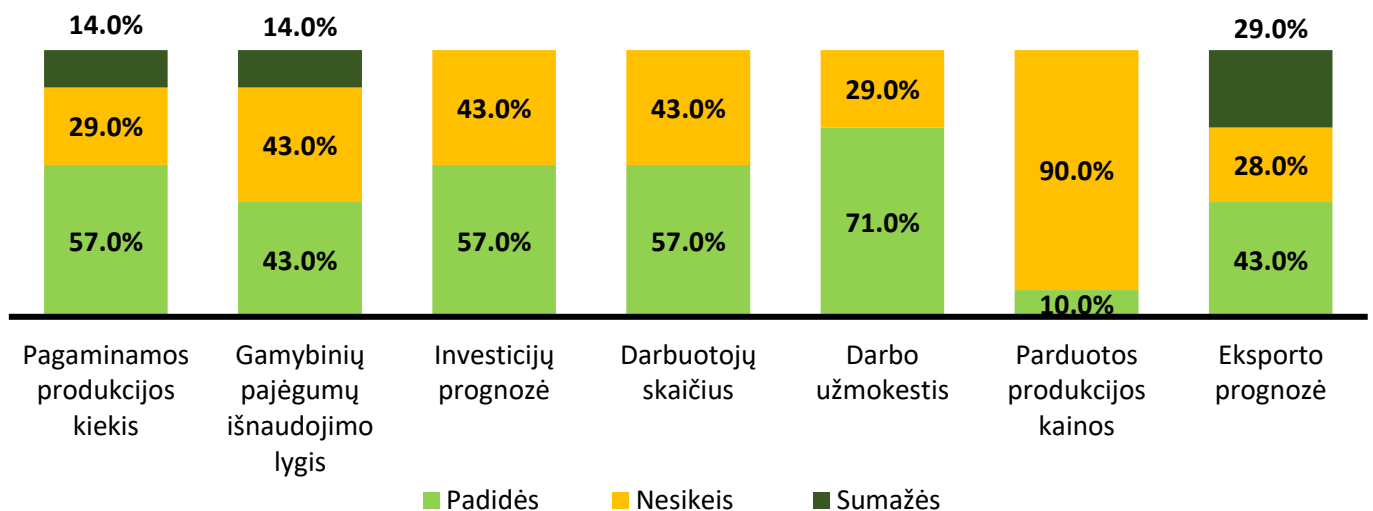
Net 57 proc. respondentų tikisi padidinti investicijas. Dalį investicijų įmonės planuoja nukreipti į naujų darbuotojų samdymą ir atlyginimų kėlimą: daugiau darbuotojų planuoja samdyti 57 proc. įmonių, o didinti vidutinį darbo užmokestį – net 71 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių.

ELEKTRONIKOS PRAMONĖS LŪKESČIŲ INDEKSAS

Net ir tikintis vidutinio atlyginimo didėjimo, elektronikos pramonės įmonių vadovų nuomone, pagamintos produkcijos kainos antrąjį šių metų ketvirtį išliks nepakitusios. Taip mano net 90 proc. apklausoje dalyvavusių įmonių.

ELEKTRONIKOS PRAMONĖS VADOVŲ ATSAKYMŲ Į INDEKSO KLAUSIMUS PASISKIRSTYMAS | PROC.

PAPILDOMI KLAUSIMAI

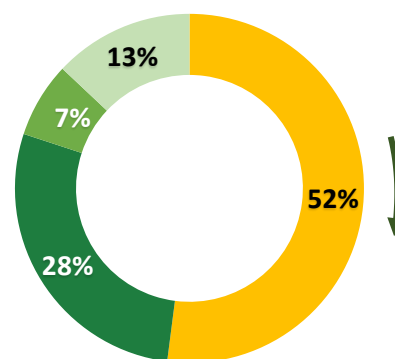
Sudarant Lietuvos Pramonės Lūkesčių indeksą įmonių papildomai buvo klausiama apie Pramonę 4.0 ir kas labiausiai padėtų, siekiant spartesnio įmonių modernizavimosi Lietuvoje. Tokio tipo klausimai apklausoje buvo naudojami ir prieš metus, siekiant išsiaiškinti kaip laikui bėgant keičiasi įmonių požiūris į gamybos modernizaciją.

Ketvirtoji pramonės revoliucija, sugalvota vokiečių ir pavadinta „Industrie 4.0“, yra naudojamas terminas ne vienoje šalyje. Tai bendromis verslo, vyriausybės, pramonės ir mokslo pastangomis sukurta platforma, kuri turi padėti įmonėms įsidiesti inovacijas į jų gamybos procesus. Lietuvoje Pramonė 4.0 turėtų paskatinti ir padėti visų Lietuvos pramonės sektorių įmonėms diegti skaitmenines technologijas, dalintis geraisiais technologijų įsisavinimo pavyzdžiais, atverti finansavimo kanalus, taip pat formuoti modernią švietimo ir mokymo sistemą, progresyvią socialinės apsaugos sistemą.

AUGANTIS SUSIDOMĖJIMAS INOVACIJOMIS

Apklausiant didžiausias Lietuvos pramonės įmones, buvo siekiama išsiaiškinti ar jos domisi Pramonės 4.0 tema. Dauguma respondentų (80 proc.) patvirtino, jog Pramonė 4.0 yra svarbi tema jų įmonei ir tik 20 proc. nurodė, kad šiai temai arba neskiria papildomo dėmesio, arba tai išvis nesusiję su jų įmonės veikla. Įmonių susidomėjimas Pramonė 4.0 sparčiai auga. Prieš metus atliktoje apklausoje tik 56 proc. įmonių buvo aktuali ši tema. Augantis rinkos dalyvių susidomėjimas yra labai svarbus, nes nesidomint inovacijomis ir įmonių atnaujinimo galimybėmis, įmonės susidurs su rizika prarasti savo turimas konkurencines pozicijas naujų inovatyvių įmonių atžvilgiu. Atlikta apklausa

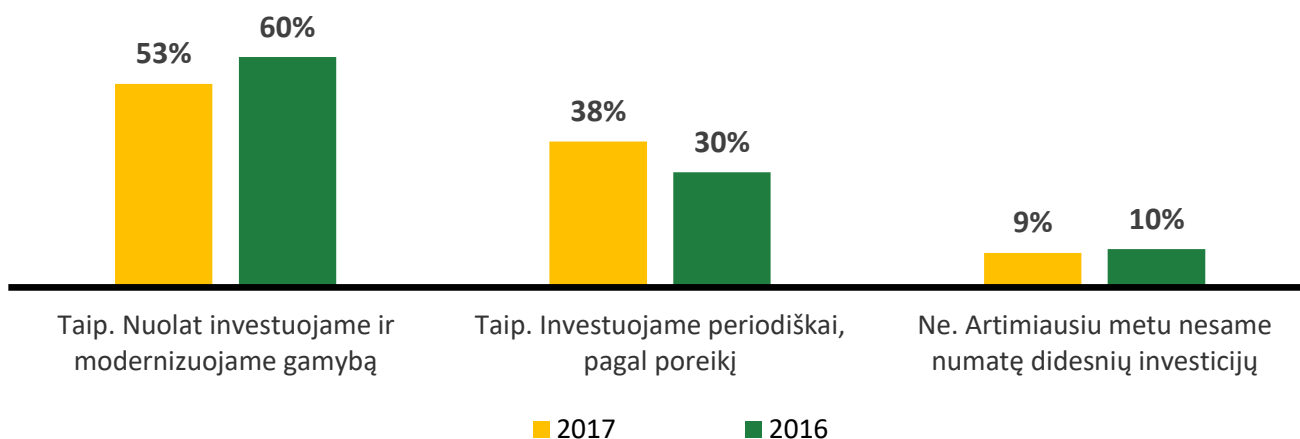
AR PRAMONĖ 4.0 YRA AKTUALI JŪSŲ ĮMONEI?

- Taip. Aktualu
- Taip. Iš dalies aktualu
- Ne. Neskiriame tam išskirtinio dėmesio
- Ne. Šie pokyčiai su mumis nesusiję

parodė, kad gamybinių pajėgumų modernizavimas išlieka itin aktuali klausimu įmonėms. Net 53 proc. atsakiusiųjų vadovų teigė nuolat investuojantys ir modernizuojantys gamybą, o dar 38 proc. – investuojantys pagal poreikį. Tai beveik sutampa su apklausos rezultatais, kurie buvo gauti 2016 m. - tiek prieš metus, tiek dabar tik apie 10 proc. respondentų neplanuoja artimiausiu metu investuoti į gamybos modernizaciją.

AR ARTIMIAUSIU METU ŽADATE INVESTUOTI Į GAMYBOS MODERNIZACIJĄ?

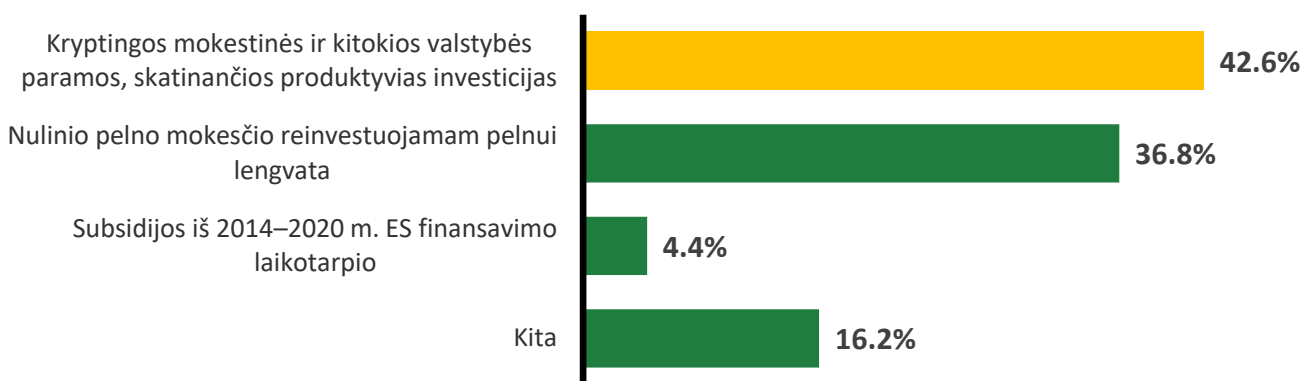
MODERNIZACIJĄ SKATINANČIOS PRIEMONĖS

Siekiant kuo spartesnio įmonių modernizavimo yra būtinas valstybės dėmesys ir papildomos priemonės, skatinančios technologinę pažangą Lietuvos įmonėse.

Apklausiant pramonės įmones buvo stengiamasi išsiaiškinti, kokios valstybės priemonės leistų užtikrinti spartesnę įmonių plėtrą. Pagrindine priemone vadovai laiko kryptingą mokestinę paramą (42,6 proc.) ir nulinio pelno mokesčio reinvestuotam pelnui lengvatą (36,8 proc.). Tai iš dalies sutampa su įmonių atsakymais 2016 m., kuomet 59 proc. respondentų

mokestines lengvatas nurodė kaip esminę skatinimo priemonę įmonės procesų modernizavimui. Atkreiptinas dėmesys, kad tik 4,4 proc. respondentų subsidijas iš 2014-2020 m. ES finansavimo laikotarpio nurodė kaip esminę priemonę, skatinančią investicijas į gamybos atnaujinimą. Pagrindinę to priežastį įmonės nurodo didelį biurokratinį mechanizmą teikiant paraiškas, neaiškų paramos skyrimo ir priemonių paskelbimo grafiką. Lėtai skirstoma ES parama užkerta kelią įmonėms greitai priimti reikšmingus investicinius sprendimus ir gauti finansavimą.

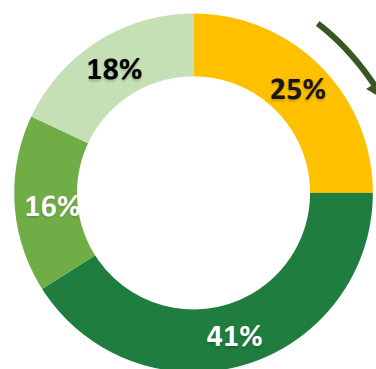
PAGRINDINĖS VALSTYBĖS SKATINIMO PRIEMONĖS, REIKALINGOS ĮMONĖS MODERNIZAVIMUI

Be pačių įmonių tinkamos politikos yra labai sunku skatinti įmones investuoti į modernizaciją. Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, kas įmones labiausiai skatina orientuotis į technologinių procesų investicijas. 25 proc. respondentų teigė, jog tai priklauso nuo įmonės vadovų požiūrio ir įmonės plėtros politikos. Tai beveik du kartus mažiau nei 2016 m. apklausoje – 47 proc. Dabar įmonių vadovai svarbiausia priežastimi įvardina konkurencinę aplinką ir siekį išlaikyti konkurencinį pranašumą rinkoje (41 proc. respondentų), dar 16 proc. - sparčiau už įmonės našumą augančius atlyginimus, kurie taip pat prisideda prie prastos įmonių konkurencinės situacijos užsienio rinkose. Visi šie faktoriai yra labai glaudžiai susiję, tačiau augantis vadovų dėmesys konkurencinei aplinkai tik dar kartą pabrėžia koks yra svarbus geras technologinis pasirengimas, pažanga gamybos

procesuose ir kūrybiškumas, galintis padėti Lietuvos įmonėms išlikti konkurencingoms Europos ir pasaulio rinkose.

KAS LABIAUSIAI SKATINA TECHNOLOGINES INVESTICIJAS?

- Įmonės vadovų požiūris ir įmonės politika
- Konkurencinė aplinka
- Atlyginimų augimas, skatina investuoti į našumą
- Kita